

خَيْرَتَرِين خەلکى ئەو کەسەيە تەمەنى درېژر بېت وکرده وه کانی چاک بېت

له عبداللهى كورى بوسره وه -پرهزاي خواى لبيبت- كه پيغمبەر -صلى الله عليه وسلم- ده فەرموېت: «خَيْرَتَرِين خەلکى ئەو کەسەيە تەمەنى درېژر بېت وکرده وه کانی چاک بېت».

[صحيحه] [تورمودى گيړاوبه تيه وه - ئەحمەد گيړاوبه تيه وه - دارەمى گيړاوبه تيه وه]

واتای فەرمووده که: مەرۆفە هەرچەندە تەمەنى زیاتر بېت ئەوا زیاتر لە خواى گەورە نزیک دەبیتە وه ئەگەر لەسەر ئەنجامدانی کردە وه چاکە کان بەردەوام بېت و خۆى لە خراپە وتاوانە کان بە دوور بگرېت؛ هەتا وه کو تەمەنى زیاتر بېت پەرسنتى زیاتر ئەنجامدەدات و ئەمیش زیاتر لە خودا نزیکى دەکاتە وه بۆیە خیرترینى خەلکى ئەو یە کە هیدایەت دراوه بۆ هەردوو یان: تەمەن درېژى و ئەنجامدانی کردە وهى چاک. تەمەن درېژى خیر نییە بۆ مەرۆف ئەگەر کردە وهى چاک ئەنجام نەدات و خودا نەپەرسنتى؛ چونکە هەندیک جار تەمەنى مەرۆف درېژر دەبیت بەلام ئەمە شەر و زیانى لەسەر زیاتر دەکات، هەر وه کو لە فەرمووده یە کى تر دا هاتوو: (ووترا: چ کەسێک خیرترینە -باشترینە-؟ ئەویش -صلی الله عليه وسلم- فەرمووی: « من طال عمره، وحسن عمله » واتە: «کەسێک تەمەنى درېژر بېت وکرده وه کانی چاک بېت»، ووترا: چ کەسێک شەرترینە -خراپترینە-؟ ئەویش فەرمووی: « من طال عمره وساء عمله » واتە: «ئەو ی تەمەنى درېژر بېت وکرده وه کانی خراپ بېت» [رواه أبو داود والترمذی]، و خواى گەورە دە فەرموېت: {وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِي لَهُمْ خَيْرٌ لَّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ} [ال عمران: 178] واتە: {هەرگیز وا گومان نەبەن ئەوانەى کە بێباوەرن ئەو مۆلەت پێدانەى ئێمە بۆ ئەوان چاکە بۆیان بەراستى ئێمە مۆلەتى ئەوان دەدەین بۆ ئەو ی گوناھى زیاتر بکەن وه بۆ ئەوان هەبە سزایە کى پرسیواکەر}، ئەو کافرانە خواى گەورە مۆلەتیا ن پێدەدات و رزق و تەندروست باشى و تەمەن درېژى و خیزان و مال و مندالیان پێدەبەخشیت، ئەمە خیری تێدا نییە بۆیان بەلکو شەر و زیانە بۆیان، پەنا بە خودا، چونکە ئەوان سەرەرای ئەم نێعمەتانەى خواى گەورە تاوان زیاتر ئەنجامدەدەن، تەببى -پەرحمەتى خواى لبيبت- دەلێت: (کاتە کان وه کو سەرمايەى بازرگان وان -بۆ مەرۆف-، بۆیە پێویستە مەرۆف لەو شتەدا بازرگانى بکات کە دەبیاتە وه، هەرچەندە سەرمايە کە زیاتر بېت ئەوا بردنە وه و قازانجە کە زیاتر دەبیت، هەرکەسێک کردە وه بکات بۆ بەدەستپێنانى سوودیک -بۆ قیامەتى-؛ ئەوا براو یە، وهەرکەسێک سەرمايەى تیا بجیت -کردە وه کانی چاک نەبیت وکرده وهى خراپ ئەنجامدات-؛ ئەوا نایاتە وه وبە دۆرانیکى پروون (وئاشکرا تیا دەجیت

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/3710>

